

Romaversitas Alapítvány

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2023

A gyermekvédelmi irányelvet elfogadta a kuratórium jóváhagyásával:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Paskó Ildikó'.

Paskó Ildikó, megbízott ügyvezető igazgató

Budapest, 2023. október 10.

Tartalom

Bevezető	3
Kik vagyunk.....	4
A gyermekvédelmi irányelv célja	5
Alapelvek.....	6
Kire vonatkozik a védelem	8
Mitől védi meg a gyerekeket az irányelv?.....	9
Mikor és hol védi a gyerekeket az irányelv?	13
Garanciák	15
Belső jelzőrendszerünk.....	18
Jogszabályok	23

Bevezető

A gyermekvédelmi irányelv azért jött létre, hogy biztosítsa a Romaversitas Alapítvánnyal (a továbbiakban: Alapítvány) kapcsolatba kerülő gyerekek és fiatal felnőttek jóllétét és biztonságát, valamint kizárja annak lehetőségét, hogy az Alapítvány munkavállalói, az Alapítvánnyal szerződéses kapcsolatban álló szakemberek, az Alapítvány önkéntesei vagy Hálózati programjának partnerszervezetei működésük során bármilyen formában kárt okozhassanak nekik.

További cél, hogy amennyiben mégis bántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merülne fel, az irányelvben lefektetett átlátható kereteknek köszönhetően az Alapítvány hatékony intézkedéseket tudjon tenni az ilyen esetek feltárására, megfelelő intézményi kezelésére és utánpótlására.

Az irányelv tehát a veszélyeztető helyzetek megelőzésének, feltárásának és azonosításának biztosítékait, valamint gyanú esetén az Alapítvány részéről történő szükséges lépések felsorolását tartalmazza.

A dokumentumban megjelenő gondolatok az Irány az egyetem! - továbbtanulásra felkészítő programunk alapelveiben gyökereznek: munkánk során professzionális segítséget nyújtunk a fiataloknak, hogy megerősítsék a személyiségüket és önértékelésüket, illetve támogatjuk őket identitásuk építésében, jogtudatosságuk fejlődésében.

A gyermekvédelmi irányelvben foglaltak célja nemcsak a diákok konkrét védelme a különböző abúzusok ellen, hanem a fiatalok megerősítése: fontos tudatosítani, hol húzódnak a határaik, mások mit tehetnek és mit nem tehetnek meg velük szemben, mi minősül határátlépésnek, mi minősül abúzusnak.

Tapasztalataink szerint a tizenéves korosztály általában is tájékozatlan ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban. A roma fiatalok különösen kitettek a személyüket érő támadásoknak: a gyűlöletbeszéd vagy a rendszerabúzus megnyilvánulásaival csaknem minden diákunk szembesült már életében, nem is egyszer. Fontosnak tartjuk tudatosítani, kimondani és kimondatni a fiatalokkal, hogy mi az, ami nem elfogadható. Az egyéni mentorációban a diákjaink személyiségét erősítjük: feltárjuk a tanulást akadályozó nehézségeket, segítséget nyújtunk ezek kezeléséhez, felszámolásához, képessé tesszük őket céljaik megfogalmazására, támogatjuk őket az oda vezető úton. A csoportos képzési alkalmakon (Romver-vasárnapok) teret adunk a közös gondolkodásnak az identitás összetettségéről. A Romaversitas alumni bevonásával a támogató közösség az előző generáció tagjaival bővül: a roma egyetemisták és fiatalok személyes példával, saját történeteikkel erősítik a fiatalabbakat, megosztják a tapasztalataikat arról, ők hogyan küzdöttek, küzdenek meg az előítéletesség és a rasszizmus nap mint nap rájuk nehezedő nyomásával.

Szorosan a gyermekvédelmi irányelvünk megfogalmazásához kapcsolódik, hogyan dolgozunk együtt fiatal roma nőkkel, lányokkal: a csoportos képzéseken a hagyományos női szerepek, az alávetettség, a fizikai és lelki értelemben vett áldozattá válás, a karrier és család, a roma nőkre nehezedő elvárások kérdéskörével mélyen foglalkozunk. Fontosnak tartjuk, hogy a fiúk reflektáljanak a hagyományos szerepekhez való viszonyukra, felismerjék azokat a társadalmi, családi mintákat, amelyek akadályozzák a változást.

Az irányelv kiegészíti az Alapítvány egyéb dokumentumait és Védelmi szabályzatát - amelyek megismerése fontos és kötelező az Alapítvány munkatársai számára -, és összhangban van az Alapítvány és munkatársai célkitűzéseivel, értékrendjével és munkamódszereivel.

Kik vagyunk

A Romaversitas Alapítvány roma értelmiségiek által alapított oktatási szervezet, amelynek víziója a közösségeik érdekeit képviselő, önálló narratívát kialakító, erős roma értelmiség.

A Romaversitas 1996-ban arra a feltevésre épült, hogy az egyetemista tanulmányokat folytató roma fiatalok tudásának és identitásának megerősítésével létrejön egy jól képzett értelmiségi réteg, amely a roma emancipációs mozgalom mozgatórugójává válik.

Több mint 400 diák diplomaszerezéséhez járultunk hozzá, akik tantárgyi felkészítést, nyelvoktatást, készségfejlesztő képzéseket, ösztöndíjat, valamint sok-sok egyéni figyelmet kaptak, és identitásukat erősítő közösségi programokon vehettek részt.

A megváltozott oktatáspolitikai környezet miatt változott a Romaversitas missziója is: a klasszikus esélykiegyenlítő képzések helyett 2017-től a roma egyetemisták kritikus gondolkodását, közéleti részvételét, vezetői készségeit erősítő programokat szervezünk (Genderfluid Fashion Show, 2018; Ifjúsági Garancia Program, 2019.; PECAO - fellépés a romák elleni online gyűlöletbeszéd ellen, 2020-22.; Ukrajnai roma gyerekek inklúziója, 2022-23.; Vezetőképző program - 2022-től).

A roma fiatalok oktatási helyzetének romlására reflektálva szintén 2017-ben indítottuk el az IRÁNY AZ EGYETEM! - Felsőoktatási tanulmányokra felkészítő programunkat, amely 15 éves kortól nyújt segítséget roma fiataloknak, hogy ledolgozzák a hátrányokat, amelyek az intézményesült rasszizmus miatt érték őket, és bejussanak a felsőoktatásba.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy roma és nem roma civil szervezetekkel szoros szövetségben dolgozzunk együtt. 2022-ben indítottuk el hálózati programunkat annak érdekében, hogy az Ukrajnából

menekülő roma családok gyerekei megfelelő támogatást és felkészítést kapjanak, és sikeresen integrálódjanak az oktatási rendszerbe.

A Romaversitas jelenleg egy olyan közösségi és oktatási szervezet, melynek mind a stábját, mind a kuratóriumát és felügyelőbizottságát erős női és roma jelenlét jellemzi.

Az alapítvány évente átlagosan 50-70 roma fiatallal dolgozik együtt, közülük 20-25 diák az IRÁNY AZ EGYETEM! – Felsőoktatási tanulmányokra felkészítő program tagja. A program komplex módon, a diákok tantárgyi tudásának, önértékelésének, identitásának megerősítésével és ösztöndíj biztosításával segíti a fiatalokat a sikeres érettségi és a felsőoktatás felé.

A gyermekvédelmi irányelv célja

A Romaversitas Gyermekvédelmi Irányelvének célja, hogy az IRÁNY AZ EGYETEM! – Felsőoktatási tanulmányokra felkészítő programban részt vevő gyerekek és fiatalok biztonságát és védelmét biztosítsa. További célunk, hogy támogatást adjunk Hálózati programunk kiskorú gyerekekkel dolgozó partnerszervezeteinek ahhoz, hogy szakszerűen lépjenek fel a gyerekek védelmével kapcsolatban.

A jelen dokumentumban rögzített eljárások segítségével az alapítvány munkatársai magabiztosan és hatékonyan lépnek fel a bántalmazási esetek megelőzése, feltárása, kezelése és utánkötése során. A munkatársaink nem gyermekvédelmi szakemberek, de eszközöket és átlátható kereteket biztosítunk számukra a megelőzéshez és a magabiztos fellépéshez: ha baj van, tudják, kihez, mikor, hogyan fordulhatnak; felkészítjük őket arra, hogy ezt a segítséget képesek legyenek megadni, illetve arra, hogy minden esetben a gyermekvédelmi irányelv szellemében cselekedjenek, viselkedjenek a gyerekekkel és fiatalokkal, s hogy tevékenységük minden elemét ez az attitűd határozza meg.

Hiszünk a megelőzés fontosságában. Az irányelv, a hozzá kapcsolódó beszélgetések az alapítvány munkatársaival és a fiatalokkal erősítik a megelőzés hatékonyságát.

A bántalmazás tabutéma, már azzal is sokat teszünk, ha a gyerekekkel az irányelv kapcsán beszélgetünk – rávilágítunk arra, hogy lehet, szabad, sőt kell segítséget kérni, s hogy az ezzel kapcsolatban felmerült kérdéseiket, problémáikat, érintettségüket jelezzék nálunk, akár anonim módon is. Nagyon fontos, hogy tudatosítsuk a gyerekekben és fiatalokban mindazt, ami ezzel kapcsolatban esetleg nem világos a számukra, hogy mi az, ami nem elfogadható, ami problémás, mi minősül bántalmazásnak, veszélyeztetésnek. A roma fiatalok különösen kitett helyzetben vannak, számtalan esetben szembesülnek gyűlöletbeszéddel, verbális abúzzsal a legkülönbözőbb fórumokon és platformokon.

Alapelvek

A gyerekek és fiatalok biztonsága érdekében az itt felsorolt alapelveket tekintjük mérvadónak, ezek az alapelvek áthatják az Alapítvány működését és ezek alapján szervezzük a tevékenységeinket.

Támogatás:

- Tevékenységünk során támogatjuk és segítjük a gyerekek és fiatalok fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül képesek legyenek felismerni és kiaknázni a lehetőségeiket.
- **Az emberi méltósághoz való jog biztosítása:** Minden embert megillet az elismerés és megbecsülés, az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és kisebb közösségeiben egyaránt.
- **A biztonsághoz való jog biztosítása:** Minden gyereket megillet az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségtől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen.

Prevenció:

- Törekedünk a gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére a tudatosságnövelésen, a jó gyakorlatok kialakításán és a képzéseken keresztül, és mindent megteszünk a gyerekek védelme érdekében.
- **A jelzés garانتálása:** Biztosítjuk, hogy minden munkatárs megismerje a gyerekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket, folyamatokat. Mindenkinek tudnia kell azt is, hogy a felmerülő helyzetekben mely személyek, intézmények felé kell jelzést tenni.

A gyerekek elleni visszaélésekre való megfelelő reagálás:

- Erős az elköteleződésünk a gyerekek jóllétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések mellett. Ebbe beletartozik a konkrét esetben részt vevő személyek támogatása, az érintett szakemberekkel/szervezetekkel való együttműködés és minden olyan intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.

Képzésekkel való támogatás:

- Biztosítjuk, hogy minden munkatárs tudomására jusson, hogy köteles megfelelni az irányelvben és más vonatkozó szabályokban lefektetett előírásoknak.

Partnerség:

- Tevékenységünk során szakemberekkel, társintézményekkel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival dolgozunk együtt, mert hiszünk abban, hogy a különböző nézőpontok egyeztetése és a közös gondolkodás segíti elő az ügyek leghatékonyabb kezelését.

Jogszabályok és előírások betartása:

- Elköteleztünk vagyunk a vonatkozó nemzetközi és hazai jogszabályok betartása mellett (lásd: 10. fejezet).

Utánkövetés és felülvizsgálat:

- Rendszeresen felülvizsgáljuk a gyerekekkel kapcsolatos eljárási protokolljainkat, szabályzatainkat és gyakorlatainkat az esetleges hiányosságok feltárása és orvoslása, valamint a releváns jogszabályi változásoknak való megfelelés érdekében.

Biztonságos adatkezelés és titoktartás:

- Bizalmasan kezeljük a gyerekek személyes adatait. Ennek értelmében az Alapítvánnyal kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatóak ki illetéktelen harmadik fél részére – ez alól kivételt képez az érintett kifejezett írásbeli hozzájárulása, illetve hatóság részére történő kötelező adatszolgáltatás, a jogszabályban előírt módon.
- Az információ megosztása minden esetben a megosztás céljához igazodik és biztonságos csatornán keresztül történik.
- Minden szenzitív információt felelősséggel kezelünk.

Átláthatóság:

- Az Alapítvány minden döntése és tevékenysége átlátható, és az vezérli, hogy minden esetben a gyerekek mindenek felett álló érdeke érvényesüljön.

Gyermekközpontúság:

- A gyerekek életkorára, fejlettségére és érettségére tekintettel az őket érintő döntéshozatal során figyelembe vesszük a véleményüket. A gyerekeket és törvényes képviselőiket tájékoztatjuk a szükséges információkról és az őket érintő intézkedésekről és jogokról.

Zéró tolerancia:

- Elítéljük és elfogadhatatlannak tartjuk a gyerekekkel szembeni bántalmazást, erőszakot, zaklatást és a visszaélés minden formáját. Munkánk során biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszünk, és nem létesítünk szakmai kapcsolatot – illetve a már fennálló szakmai kapcsolatot megszüntetjük – olyan személyekkel vagy intézményekkel, akik veszélyt jelentenek a gyerekekre.

Jogérvényesítési garancia:

- A szervezettel kapcsolatban álló személyek jogainak megsértésével kapcsolatosan az Alapítvány minden beérkező panaszt megvizsgál, és megteszi a megfelelő intézkedéseket, amelyeket átláthatóan és pontosan kommunikál az érintettek felé.

Kire vonatkozik a védelem?

Az irányelv elsősorban az IRÁNY AZ EGYETEM! - Felsőoktatási tanulmányokra felkészítő programban részt vevő gyerekekre és fiatalokra vonatkozik. Az Alapítvány a jelen irányelv hatályát kiterjeszti az ebben a programban részt vevő összes gyerekekre és fiatal felnőltre - 15 évestől 27 éves korig.

Az irányelv értékrendje kiterjed továbbá a gyerekek szüleire, a munkatársakra, a szervezet kuratóriumára és a partnerszervezetekre.

Ezen túlmenően az irányelvben foglalt elveket, értékeket és magatartási szabályokat érvényesítjük valamennyi, az Alapítvánnyal bármilyen formában kapcsolatba kerülő gyerek vonatkozásában - például a programjainkra látogatóként érkező vagy a testvérét kísérő gyerekek. Ez utóbbiak vonatkozásában azt tartjuk elsődleges fontosságúnak, hogy az Alapítvánnyal szerződéses kapcsolatban lévő gyerek helyzetét segítsük, az ő számára nyújtunk adott helyzetben megoldási segítséget, támogatást.

Kiemelten fontos számunkra a társadalmi szolidaritás növelése. A rendelkezésünkre álló eszközökkel mindent megteszünk a hátrányos megkülönböztetés, a megbélyegzés és kirekesztés, a diszkrimináció és a gyűlöletbeszéd minden megnyilvánulása ellen.

Az Alapítvány kommunikációja során felelősséget vállal a gyerekekért általában, ezért soha nem teszünk olyan kijelentést, megnyilvánulást, amely lealacsonyító vagy megbélyegző rájuk nézve.

Egyéb programjaihoz formálisan - szerződéssel - kapcsolódó nagykorú fiatalok védelméről Védelmi szabályzatunk ad iránymutatást.

Mitől védi meg a gyerekeket az irányelv?

Elítéljük és elfogadhatatlannak tartjuk a gyermekekkel és fiatal felnőttekkel szembeni bántalmazás vagy veszélyeztetés minden formáját, ideértve a gyűlöletbeszédet, a rendszerabúzust és a társadalmi szintű kirekesztést is.

Tevékenységünk során bizalmon és felelősségen alapuló kapcsolatba kerülünk a gyerekekkel. Az alább felsorolt fogalmakkal és a gyerekbántalmazás jeleivel minden munkatársunknak tisztában kell lennie.

Gyűlöletbeszéd

A gyűlöletbeszéd olyan szóbeli vagy írásbeli megnyilvánulás a köztér bármelyik platformján, amelynek célja valamely társadalmi csoport megalázása, megfélemlítése vagy a csoport tagjai elleni erőszak vagy előítéletes fellépés kiváltása.

Nem valódi gyerekrészvétel

Amikor egy gyerek nincs tisztában a részvétele céljával, saját valódi szerepével.

Nem valódi gyerekrészvétel például: a gyereket nem a számára releváns kérdésekben vagy nem az életkorának megfelelő módon kérdezik meg valamiről; nem kap megfelelő felkészítést a szerepe betöltéséhez; a részvétele valójában nem róla szól, díszletként használják.

Intézményi abúzus

Az oktatási, nevelési intézmények kötelesek a gyerekek érdekében, őket védve működni. Amikor az intézmény ezt a kötelezettségét elmulasztja vagy a megfelelő védelmet megtagadja, nem pusztán nem segít, hanem egyenesen ront a gyerek helyzetén.

Intézményi abúzus például: amikor az iskola nem indít eljárást egy gyerek bántalmazásával kapcsolatos ügyben; szemet huny a közösségen belüli konfliktusok fölött, és ezzel magára hagyja a kiközösített gyereket; de az is intézményi abúzusnak minősül, ha az iskola a gyerek szabadidejét teljes mértékben kitöltő mennyiségű házi feladatot ad vagy olyan követelményeket állít a gyerekek elé, ami súlyos szorongást okoz számukra.

Intézményi abúzus jelei például: az iskolába járással kapcsolatos attitűd megváltozása, szorongás, tanulmányi eredmények romlása.

Rendszerabúzus

Amikor a gyerekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik vagy nem megfelelően működik, és ezzel hátráltatja a gyermekbántalmazás és a veszélyeztetés megelőzését és kezelését.

Rendszerabúzus például: a gyerek tájékoztatáshoz és véleménynyilvánításhoz fűződő jogainak figyelmen kívül hagyása vagy megtagadása; a szülőktől való indokolatlan elválasztás.

Bántalmazás

Minden olyan magatartás, amely a gyerekek sérelmét eredményezi vagy a biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. Bántalmazás az is, ha valaki nem tesz meg valamit (mulasztás), és ezzel veszélyezteti a gyerekeket.

Fizikai bántalmazás: Olyan fizikai erőszak alkalmazása, amely fizikai sérülést vagy szenvedést okoz, okozhat.

Fizikai bántalmazás például: megütés, megrázás, megégetés, kínzás, rúgás, lekötözés, bezárás stb.

Fizikai bántalmazás jelei például: zúzódás, égés, harapás, vágás, valószerűtlen magyarázat a sérülésekre, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, agresszió, visszahúzóds, a viselkedés hirtelen megváltozása.

Szexuális bántalmazás: Amikor egy felnőtt vagy egy másik gyerek saját szexuális érdeklődésének vagy vágyának kielégítése céljából használja fel a gyereket olyan tevékenységekre, amelyek nem az ő életkorának, fejlődésének megfelelőek, illetve amihez a gyerek nem adta valódi hozzájárulását. Ebbe beletartozik minden olyan eset is, amelyhez egy gyerek azért nem adhat valódi hozzájárulást, mert nem teljesen érti a helyzetet, pl. nincs tisztában azzal, hogy egy érintés alkalmas lehet arra, hogy felkeltse, kielégítse a másik fél szexuális vágyát. Szexuális bántalmazásnak minősül az is, ha egy felnőtt, visszaélve a rá bízott gyermek bizalmával, kihasználja a hatalmi erőfölényét (pl. tanár, edző, a gyerek gondozásával megbízott szakember).

Szexuális bántalmazás például: a gyerekekben „rossz érzést keltő érintés”, szexuális tartalmú megjegyzések, szexting, nemi erőszak, egy gyerek bevonása pornográf tartalmak megtekintésébe. A teljes definícióhoz hozzátartoznak a szexuális erőszak kizsákmányoló és kereskedelmi formái is, úgymint a prostitúció, a pornográfia, a szexturizmus, a gyerekek házasságra kényszerítése vagy a nemi szervek csonkítása.

Szexuális bántalmazás jelei például: ha látható ok nélkül megváltozik a gyerek viselkedése (magába fordul vagy éppen nagyon kihívó lesz), túlszexualizált, nem elfogadható vagy antiszociális magatartás.

Érzelmi bántalmazás: Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszú távú és súlyos negatív hatást fejt(het) ki a gyerek érzelmi fejlődésére. Bántalmazás a gyerek érzelmeivel való tartós vagy rendszeres visszaélés is, amely a gyerekekben az értéktelenség, szeretetlenség érzését kelti.

Érzelmi bántalmazás példái: csúfolás, megalázás, nevetségessé tétel, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, kirekesztés, kibeszélés, bizalmas információk elárulása, zsarolás.

Érzelmi bántalmazás jelei példái: rendkívüli nyugtalanság, szorongás, félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió.

Elhanyagolás: A gyerek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti. Ide tartozik minden olyan mulasztás függetlenül attól, hogy az szándékos, vagy pedig tudatlanságból ered, amely jelentősen árt, vagy lassítja a gyerek testi, érzelmi vagy értelmi fejlődését. Az elhanyagolás lehet értelmi, érzelmi vagy oktatási, nevelési.

Elhanyagolás példái: megfelelő étel, ruházat, felügyelet nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolása, iskolai feladatok, nehézségek figyelmen kívül hagyása.

Elhanyagolás jelei példái: gyakori éhségérzet és étellopás, rossz személyes higiénia, állandó fáradtság, alacsony önértékelés, kezeletlen egészségügyi problémák.

Veszélyeztetés

Amikor a gyerek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármilyen körülmény gátolja vagy akadályozza. Súlyos veszélyeztetésnek a gyerek olyan bántalmazását vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyerek életét közvetlen veszélynek teszi ki, illetve testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Testi fejlődés veszélyeztetése példái: fizikai bántalmazás, éheztetés.

Értelmi fejlődés veszélyeztetése példái: a gyerek tankötelezettsége teljesítésének nem biztosítása.

Erkölcsi fejlődés veszélyeztetése példái: a gyerek jelenlétében megvalósuló erőszakos vagy szexuális cselekmények.

Érzelmi fejlődés veszélyeztetése példái: rendszeres megalázás, megfélemlítés.

Online zaklatás

Szándékos sérelem okozása az interneten, amelynek célja megalázás, fenyegetés, nevetségessé tétel, kiközösítés, lejáratás, negatív színben feltüntetés.

Online zaklatás például: bántó, sértő üzenetek posztolása üzenőfalon, személyes üzenetben, fiók feltörése, álprofil létrehozása, kirekesztő csoport létrehozása, lejárató fényképek közzététele, privát üzenetek nyilvánossá tétele.

Online zaklatás jelei például: szorongás, profil törlése, internethasználattal kapcsolatos szokások megváltozása, elmagányosodás.

Kizsákmányolás

Egy másik személy tisztességtelen kihasználása.

Kizsákmányolás például: gazdasági kizsákmányolás, gyermekmunka: olyan munka végeztetése, amely magas kockázattal jár, veszélyezteti a gyerek iskoláztatását, egészségét, ártalmas lehet fizikai, értelmi, érzelmi, erkölcsi vagy szociális fejlődésére.

Kizsákmányolás jelei például: passzivitás, fáradtság.

Kereskedelmi célú kihasználás

Egy gyereket mások kereskedelmi vagy szexuális tevékenységre használnak pénzbeli vagy anyagi ellenszolgáltatás céljából. A kizsákmányoló jellemzően megtévesztéssel, hamis ígéretekkel (szerelem, kapcsolati biztonság ígérete), illetve megfélemlítés, testi-lelki terror vagy ezzel való fenyegetés útján hálózza be a gyereket.

Kereskedelmi célú kihasználás például: gyermekprostitúció, gyermekpornográfia, zsebtolvajlásra kényszerítés, kényszerkoldultatás, „csicskáztatás”.

Kereskedelmi célú kihasználás jelei például: félelem, visszahúzódás, szorongás, a viselkedés hirtelen megváltozása, „koravén attitűd”, idegen felnőttek megjelenése a gyerek életében, állandó ajándékok, élvezeti cikkek a gyereknél, szerhasználat, szökések, igazolatlan távollétek.

A bántalmazási formák jelei összefüggenek, és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából nagyon fontos, hogy az Alapítvány munkatársai minden esetben képesek legyenek felismerni a jeleket, amelyek arra utalnak, hogy az érintett gyermekkel, fiatal felnőttel nem megfelelően bánt a környezete.

Az Alapítvány tisztában van jelzőrendszeri kötelezettségével. Ebből fakadóan minden esetet megvizsgálunk és az abban érintett gyerekek legfőbb érdeke szerint járunk el. Súlyos veszélyeztetettség

esetén jelzéssel élünk az illetékes Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, illetve gyámhatóság, rendőrség felé.

Mikor és hol védi a gyerekeket az irányelv?

A személyes jelenlétet igénylő helyzetekben

Az Alapítvány irodájában, illetve a külső helyszínen havi rendszerességgel megvalósuló Romvervasárnapokon a fentiekben leírt alapelvek szerint járunk el a programunkban részt vevő, illetve az esetleg ott más minőségben megjelenő gyerekekkel és fiatalokkal. Az irányelvünk értékei és a munkatársak felelőssége azonban kiterjed az Alapítvány által szervezett egyéb programokra is, pl.:

- az Alapítvány éves rendezvényéhez kapcsolódó programokra (évváró, színházlátogatás a diákokkal, nyári egyetem, nyári tábor, stb.).
- a partnerszervezetekkel közösen szervezett eseményekre (pl. vállalati karriertanácsadás). Elvárásunk, hogy a szervezetek az irányelvet megismerjék, elfogadják. Amennyiben nem eszerint járnak el, a partnerséget megszüntetjük.
- a kortárs képzésekre, amelyeket az Alapítvány egyetemista programjában részt vevő fiatalok tartanak, akik szintén az irányelv szerint járnak el.
- a Hálózati programunkban a partnerszervezetek által szervezett eseményekre. A partnerszervezetek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a Romaversitas Gyermekevédelmi irányelvét megismerik, elfogadják, és mindenben az abban foglalt elvek - vagy a saját Gyermekejogi irányelvük - szerint járnak el munkájuk során.

A személyes adatok kezelésével kapcsolatban

Az Alapítvány kidolgozott adatkezelési szabályzattal rendelkezik, amely a hatályos jogszabályoknak megfelelően és részletekbe menően szabályozza, hogy a velünk kapcsolatba kerülő gyerekek adatait hol és milyen módon tároljuk.

Minden munkatársunk bizalmasan kezeli a gyerekekkel kapcsolatos személyes adatokat és információkat, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy harmadik személynek ezek az információk nem adhatók ki. A kiterjesztett titoktartás fogalma alatt azt értjük, hogy a fiatalokra vonatkozó információk az eszmegbeszélések alkalmával az oktatási stáb tagjainak tudomására hozhatóak a hatékony eszmegkezelés érdekében, onnantól kezdve azonban a titoktartás minden kollégára vonatkozik.

A kommunikáció és az adománygyűjtés terén

A kommunikáció és az adománygyűjtés területén kiemelten figyelünk arra, hogy ne erősítsünk sztereotípiákat és hogy a gyerekek és fiatal felnőttek méltósága ne sérüljön. Garanciát vállalunk arra,

hogy semmilyen felületünkön ne közöljünk olyan dolgot, amelyet a gyerekek nem szeretnének vagy ami bármilyen szempontból negatívan érintheti őket.

- A szánalomkeltés eszközével semmilyen körülmények között nem élünk, és főleg nem használjuk adománygyűjtésre.
- Kifejezett célunk, hogy ne erősítsünk sztereotípiákat.
- Storytelling során pozitív eseteket használunk, kerüljük a nehéz történetek nyilvánosságra hozását annak érdekében, hogy a fiatalok még név nélkül se találkozzanak a saját nehéz történetükkel. Semmilyen módon nem veszélyeztethetjük az Alapítvány és a diákok között kialakult bizalmi kapcsolatot.
- Fundraising célból nem használjuk az IRÁNY AZ EGYETEM! program diákjairól készült fotókat és videókat, még a nagykorúakét sem. Róluk csak csoportkép készülhet, leginkább profilból, és kizárólag olyan híradáshoz kapcsolódóan, amely az Alapítvány szakmai munkájáról tudósít. Fundraising célokra csak az Alapítvány egyéb programjaihoz kapcsolódó nagykorúakról, illetve az alumniáról készült fotókat, videókat használunk.
- Az IRÁNY AZ EGYETEM! diákjaival senki nem készíthet nem kutatási célú interjút a Romaversitas-on keresztül. Nem tesszük ki a fiatalokat olyan helyzeteknek, amelyek váratlanok, amelyben olyan hatások érhetik őket, amelyekre nincsenek felkészülve. Az Alapítvány felkészítő programjában részt vevő diákok feladata, hogy a tanulásra koncentráljanak, ehhez és csak ehhez kell megteremtünk a lehető legjobb feltételeket.
- A diák egyénileg dönthet úgy, hogy a nyilvánosságnak szóló interjút ad. Ehhez nem kell az engedélyünket kérnie, de mindenkit arra biztatunk, hogy ilyen esetben előzetesen konzultáljon a mentorával. Ilyen esetben mind a diák, mind a törvényes képviselő figyelmét felhívjuk arra, hogy milyen következményei lehetnek az interjúnak akár a megjelenés helyével összefüggésben, pl. kommentháború.

Az online térben

Az Alapítvány IRÁNY AZ EGYETEM! - felkészítő programjának sok lényeges programeleme az online térben zajlik. Ilyenek például a felvételi folyamat szóbeli fordulója, a beiratkozáskor felvett részletes interjúk, a tantárgyi felkészítő órák, a nyelvórák, az egyéni mentoráció és részben a továbbtanulási tanácsadás. Az általános információtovábbítás a napi, heti programokról, eseményekről egy messenger-csoportban történik, és szintén messenger-csoportokban kommunikálnak a tanár és a diákok az egyes tantárgyakhoz kapcsolódóan.

Azért, hogy az online programelemek és a belső kommunikáció biztonságát szavatoljuk, az alábbi alapelvek szerint szervezzük a munkát:

- Törekedünk arra, hogy az online tanórákon legalább két diák vegyen részt, a szóbeli felvételin és a beiratkozási interjún pedig legalább két munkatárs. Ez alól kivételt képeznek az egyéni tanácsadások, amelyek a fiatal személyes problémáira, kérdéseire reflektálnak, ezek, műfajukból adódóan négy szemközt zajlanak.
- A messenger-csoportok működtetése során folyamatos a figyelmes moderátori jelenlét. Az itt érvényes kommunikációs alapelvek: egymás tiszteletben tartása; vita van, személyeskedés nincs. Diákjainknak azt javasoljuk, hogy a nem hivatalos csoportokban, az egymás közötti kommunikáció során is alkalmazzák ezeket az alapelveket.
- A tantárgyi és nyelvi csoportokban a tanár moderál.
- A mentorok a diákjaikkal hétköznapiakon reggel 9 és este 8 óra között kommunikálnak. Ettől eltérni csak indokolt esetben lehetséges, pl. vészhelyzet vagy különleges jelentőségű esemény (pl. vizsga) esetén.
- A megelőzés legfontosabb eszköze az edukáció: minden tanévben tudatos médiafogyasztás tréninget tartunk diákjaink számára.

Garanciák

Az Alapítvány munkatársai elkötelezettek a gyerekek védelme és jogainak biztosítása mellett. Kötelezettséget vállalunk arra, hogy nálunk olyan felnőttek veszik körül őket, akik mellett biztonságban érzik magukat. Ezt a következő eljárásokkal és intézményekkel biztosítjuk.

A munkatársak kiválasztására és onboardingjára vonatkozó szabályok

A Romaversitas munkatársait és önkénteseit a szükséges és kívánatos kompetenciákat és követelményeket tartalmazó, nyíltan meghirdetett szakmai profil alapján toborozzuk, kivételesen ha a pozíciót nem sikerül a meglévő alkalmazottak, gyakornokok közül betölteni. Minden egyes pozícióra az igazgatóból és két másik munkatársból álló kiválasztási bizottságot állítunk fel. A kiválasztási bizottság tagjainak esetleges összeférhetlenségét előzetesen nyilvánosságra kell hozni. Amennyiben ez fennáll, az illető személynek nyilvánosságra kell hoznia az összeférhetlenséget, és adott esetben ki kell lépnie a kiválasztási bizottságból. Összeférhetlenség áll fenn, ha hozzátartozói kapcsolat vagy személyes indokok alapján az adott személytől nem várható el, hogy a jelentkezőt tárgyilagosan értékelje.

A munkatársak és szerződéses megbízottak kiválasztása során a védelmi szabállyal kapcsolatos kérdéseket is felteszünk. A kiválasztott jelölt a szerződés aláírását megelőzően írásban nyilatkozik arról, hogy az előző két munkáltatójával az Alapítvány fölveheti-e a kapcsolatot, hogy nyilatkozzanak arról, hogy az Alapítvány Védelmi irányelvében foglaltak szerint szakmai vagy magatartási szabályok

megszegése miatt indult-e ellene fegyelmi vagy egyéb eljárás. Minden új munkavállaló erkölcsi bizonyítványt nyújt be szerződéskötés előtt, és két korábbi munkáltatójától érkezett pozitív nyilatkozat a kinevezésének szükséges további feltétele, amennyiben volt két korábbi munkahelye. Amennyiben nem, a Romaversitas eltekinthet a nyilatkozatoktól, pl. ha egyéni vállalkozó a jelölt.

Ezek a biztonsági előírások minden egyes új munkatársra és szerződéses megbízottra vonatkoznak, azokra is, akik nem kerülnek közvetlen kapcsolatba a gyerekekkel.

Az új alkalmazottak és szerződéses megbízottak felvételi folyamata magában foglalja a védelmi szabályok és az etikai kódex bemutatását, valamint a védelmi problémák felmerülése esetén követendő eljárások ismertetését. Mind a munkatársaknak, mind a kuratórium tagjainak is el kell ismerniük a felsorolt szabályok megismerését és betartását a megbízatásuk megkezdése előtt.

Hogyan ismerik meg a munkatársak és a partnerszervezetek a gyermekvédelmi irányelvben foglaltakat?

Egy gyerek akkor tud igazán bizalommal fordulni az őt körülvevő felnőttekhez, ha tudja, hogy milyen válaszra, hozzáállásra számíthat tőlük. Ennek a felnőttek részéről az a legfőbb feltétele, hogy mindannyian ismerjék a rájuk vonatkozó magatartási és eljárási szabályokat, amelyeket egységesen követnek.

A gyermekvédelmi irányelvben foglalt szabályok nemcsak a gyerekeknek, hanem a munkatársaink számára is segítséget nyújtanak. Nagyobb biztonságban tudnak a gyerekekkel foglalkozni, ha ismerik az őket védő mechanizmusokat – tudják, mikor és milyen lépéseket kell tenniük, ismerik az intézményi szabályokat és protokollokat, amelyek keretbe foglalják a tevékenységüket.

Ahogy a jelenlegi kollégáknak ismerniük kell a gyerekeket védő szabályokat és folyamatokat, úgy az új munkatársak sem kezdhetik meg addig a tevékenységüket, amíg meg nem ismerték az irányelvet, a benne leírt szerepüket és kötelezettségeiket, és alá nem írták a benne foglalt *Magatartási szabályzatot*.

Ezen túlmenően, az irányelv szellemében az Alapítványnak minden olyan felnőttért felelősséget kell vállalnia, aki rajta keresztül bármilyen formában kapcsolatba kerülhet gyerekekkel. Ez azt jelenti, hogy nem csak azoknak a felnőtteknek kell ismerniük a gyermekvédelmi irányelvet, akikkel az Alapítvány közvetlen jogviszonyban áll: az is fontos, hogy az együttműködő szervezetek és partnerek is ismerjék a rájuk vonatkozó elvárásokat és előírásokat.

Az átláthatóság, a biztonság és a kölcsönös bizalom szempontjából fontos, hogy az Alapítványnál és az Alapítvánnyal dolgozó felnőttek mellett a szervezethez kapcsolódó gyerekek és szüleik/törvényes képviselőik is ismerjék és értsék azokat a szabályokat és folyamatokat, amelyek őket, illetve a gyerekeiket védik. Annak ugyanis, hogy egy gyerek biztonságban érezze magát az adott szervezetnél, az egyik legfontosabb garanciája az, hogy ismerje a jogait, és tudja azt is, hogy kinek és hogyan van lehetősége jelzést tenni akkor, ha rosszul vagy veszélyben érzi magát.

A fenti széleskörű és érdemi tájékoztatás érdekében az Alapítvány az alábbi elemeket építi be működésébe:

- Az Irányelv ismeretét és az alapelvek elsajátítását az irányelv alapján elkészített kvíz kitöltésével ellenőrizzük. Sikertelen eredmény (75% alatt) esetén egyéni felkészülést követően a munkatárs egy héten belül újra kitölti a tesztet.
- A Gyermekvédelmi irányelvet feltöltjük a honlapunkra, és ezzel nyilvánossá tesszük.
- Új munkatárs felvétele után az Alapítvány mindenkor ügyvezető igazgatója megbeszélést tart a kollégával a gyermekvédelmi irányelv szükségességéről, céljairól és alapértékeiről. Az irányelvnek és alapértékeinknek elsajátítását az irányelv alapján elkészített kvíz kitöltésével ellenőrizzük. Sikertelen eredmény (75% alatt) esetén egyéni felkészülést követően a munkatárs egy héten belül újra kitölti a tesztet.
- A partnerszervezetek írásban nyilatkoznak arról, hogy az irányelvben foglaltakat megismerték, és mindenben annak szellemében járnak el.

Hogyan ismerik meg a gyerekek és szüleik a gyermekvédelmi irányelvben foglaltakat?

- Az IRÁNY AZ EGYETEM! - továbbtanulásra felkészítő programunkban részt vevő diákok számára a szeptemberi tanévkezdéskor beszélgetést szervezünk a biztonságos tér fogalmáról. Ennek során ismertetjük a Gyermekvédelmi irányelvünket, és minden diák kap egy kétoldalas tájékoztató anyagot.
- Ezen kívül a tanév folyamán még legalább egy alkalmat szentelünk a témáról való beszélgetésnek a Romaversitas-vasárnapon.
- Az év közben beiratkozó diákot részletesen tájékoztatjuk az Irányelvről, átadjuk neki a tájékoztató anyagot, illetve felhívjuk a figyelmét arra, hogy a teljes dokumentum hozzáférhető az Alapítvány honlapján.
- A kiskorú, 18 év alatti diákok szüleinek írásban juttatjuk el a kétoldalas tájékoztatót, és felhívjuk a figyelmet arra, hogy a teljes dokumentum hozzáférhető az Alapítvány honlapján.

Tanácsadó testületet hozunk létre

A Gyermekvédelmi munkacsoportunk munkájának támogatására Tanácsadó testületet hozunk létre. A testület tagjai: gyermekvédelmi szakember, pszichológus, rendőr.

Belső jelzőrendszerünk

A jelzőrendszerünk akkor működhet jól, ha

- a gyerekek vagy a felnőttek felismerik a veszélyeztetettséget,
- a gyerekek bíznak a munkatársainkban, és tudják, hogy megértésre, elfogadásra és valódi segítségre számíthatnak tőlük,
- mindenkinek módjában áll választani, hogy a bántalmazást névvel vagy anonim módon jelezze,
- mindenki tisztában van azzal, hogy kinek, mikor, milyen módon jelezzen

Azt, hogy a jelzést követően pontosan mi történik, az alábbi alapelvek határozzák meg:

- 1) **A gyermek mindenek felett álló érdeke.** A Gyermekvédelmi munkacsoport a releváns jogszabályokban foglaltak szerint jár el. Ugyanakkor el kell kerülni, hogy az érintett gyerekek további sérüléseket okozzunk. Sokszor nehéz eldönteni, hogy mikor teszünk jobbat egy gyerekekkel, ha megőrizzük a titkát, és csak vele beszélgetve próbálunk segíteni, vagy akkor, ha más lépéseket is kezdeményezünk. A releváns jogszabályok meghatározzák, hogy milyen esetekben kell a család- és gyermekjóléti szolgálatokhoz, illetve a rendőrséghez fordulni.
- 2) Mindig az érintett **gyerekkel együttműködve, őt megfelelően tájékoztatva** járunk el. Az együttműködés és a tájékoztatás nem lehet formális, a gyerek nem lehet kiszolgáltatva a vele kapcsolatos eseményeknek, a gyermekvédelmi csoport munkatársai arra törekednek, hogy a bajba került gyerek érezze, hatása van arra, hogy mi történik.
- 3) **Titok-protokollt** alkalmazunk (l. lejjebb)
- 4) **Minden gyanút és jelzést komolyan veszünk.** Nem adunk esélyt annak, hogy akár egy eset is elsikkadjon. Ha kiderül, hogy téves riasztás történt, azzal is foglalkozni kell, mert gyakran ilyen módon kerülnek felszínre a gyerekeket foglalkoztató témák.
- 5) **A jelzéseket pontosan dokumentáljuk**, ez a professzionális esetkezelés alapja. A dokumentált eseteket tanulmányozva következtetéseket vonhatunk le a jelenlegi gyakorlatainkkal kapcsolatban, hatékonyabbá tehetjük a megelőzést vagy az eljárásainkat.

A Hálózati programunkra vonatkozó szabályok

Azokon az eseményeken, amelyeket a Hálózati programunkhoz kapcsolódóan valamely partnerünk szervez, és ahol kiskorú fiatal vesz részt, kötelező gyerekvédelmi felelős kinevezése.

A felelős nevét és elérhetőségét minden esetben jól látható helyen ki kell függeszteni. Ha az eseményen részt vevő gyerektől, szülőtől, munkatárstól jelzés érkezik a felelőshöz:

- döntési helyzet: életet, testi épséget veszélyeztető helyzet?
 - IGEN: azonnal hívja a rendőrséget
 - NEM: haladéktalanul biztosítja a gyermek fizikai biztonságát, megnyugtatja, és értesíti a szülőt a történetéről. Majd beszélget a gyermekkel arról, hogy a továbbiakban mi fog történni. Alkalmazza a titok-protokollt (l. lejjebb). Írásban értesíti az eseményt szervező szervezet vezetőjét a szervezet saját vagy a Romaversitas [bejelentőlapján](#). A szervezetek kötelesek a Romaversitas Gyerekvédelmi irányelvében foglaltak szellemében eljárni, illetve ha rendelkeznek saját irányelvvel, úgy annak az iránymutatásait kell követniük. Szakmai támogatásért minden esetben fordulhatnak a Romaversitas mindenkori ügyvezető igazgatójához.

Ha a jelzés az érintett gyerektől a Romaversitas Alapítvány egyetemista ösztöndíjasához fut be:

- mérlegelés nélkül, haladéktalanul értesíti az esemény gyerekvédelmi felelősét. Az értesítést 24 órán belül írásban is meg kell erősítenie a Romaversitas [bejelentőlapján](#). Részt vehet a gyerek megnyugtatásában, de döntéseket nem hozhat, nem alkalmazhatja a titok-protokollt, a sérelmet elszenvedett gyerek fizikai biztonságának biztosítása, a szülő értesítése, a gyerek tájékoztatása a következő lépésekről a szakértelemmel és tapasztalattal rendelkező gyerekvédelmi felelős feladata.

Irány az egyetem! programunkra vonatkozó szabályok

Az Alapítvány saját rendezvényein, ahol az Irány az egyetem! program diákjai (15-től 27 éves korig) részt vesznek kötelező gyerekvédelmi felelős kinevezése.

A felelős nevét és elérhetőségét minden esetben jól látható helyen ki kell függeszteni.

Ha az eseményen részt vevő gyerektől, szülőtől, munkatárstól jelzés érkezik a felelőshöz:

- döntési helyzet: életet, testi épséget veszélyeztető helyzet?
 - IGEN: azonnal hívja a rendőrséget
 - NEM:
 - haladéktalanul biztosítja a gyermek fizikai biztonságát,

- igyekszik megnyugtatni, biztosítja arról, hogy helyesen döntött, amikor megosztotta, hogy mi történt vele,
- alkalmazhatja a titok-protokollt,
- értesítheti a szülőt a történetéről,
- a folyamat során rendszeresen tájékoztatja a gyermeket arról, hogy a továbbiakban mi fog történni
- a titok-protokoll alkalmazásával, a Romaversitas Gyerekvédelmi [bejelentőlapján](#) 24 órán belül írásban értesíti az Oktatási program mindenkori vezetőjét, aki egyben a gyermekvédelmi munkacsoport vezetője.

xxx

Ha a jelzés nem valamely eseményhez kapcsolódóan fut be az Irány az egyetem! program diákjától, diáktárstól, szülőtől egy munkatárshoz:

- döntési helyzet: életet, testi épséget veszélyeztető helyzet?
 - IGEN: azonnal hívja a rendőrséget
 - NEM:
 - haladéktalanul biztosítja a gyermek fizikai biztonságát,
 - igyekszik megnyugtatni, biztosítja arról, hogy helyesen döntött, amikor megosztotta, hogy mi történt vele,
 - a Romaversitas [bejelentőlapján](#) 24 órán belül írásban értesíti az Oktatási program mindenkori vezetőjét, aki egyben a gyermekvédelmi munkacsoport vezetője.
- A gyermekvédelmi csoport vezetője a jelzés észlelését követően azonnal, írásban értesíti a mentort.
- a mentor, amint megérkezik hozzá az értesítés, 24 órán belül négy szemközt beszél a diákkal telefonon, online vagy személyesen.
 - a beszélgetés a Romaversitas mentorációra vonatkozó szakmai alapelveinek figyelembevételével történik,
 - a mentor alkalmazhatja a Titok-protokollt: döntenie kell, hogy várhat-e, míg a fiatal engedélye megérkezik, hogy a gyerekvédelmi csoport elé vigye az ügyét vagy mindenképp lépni kell,
 - ha a mentor úgy dönt, a veszélyeztetés olyan mérvű, hogy nem lehet megvárni a diák titkot feloldó engedélyét, akkor 24 órán belül értesítést küld és összehívja a gyermekvédelmi munkacsoportot. 24 órán belül ki kell töltenie a [bejelentőlapot](#) is. Ez esetben mindenképp tájékoztatja a diákat a döntése okáról, és a következő lépésről

xxx

Ha munkatárssal kapcsolatban merül fel abúzus gyanúja, akkor a gyermekvédelmi csoport vezetője a mentor mellett az Alapítvány mindenkori ügyvezető igazgatóját is értesíti írásban, 24 órán belül.

xxx

Ha a gyermekvédelmi csoport valamely tagjával kapcsolatban merül föl abúzus gyanúja, akkor az a munkatárs, akihez a jelzés befut, 24 órán belül írásban értesíti az Alapítvány mindenkori ügyvezető igazgatóját.

xxx

Ha az ügyvezető igazgatóval kapcsolatban merül föl abúzus gyanúja, akkor a gyermekvédelmi munkacsoport vezetője 24 órán belül a mentor mellett az Alapítvány kuratóriumának elnökét is értesíti.

xxx

Ha bármely munkatárssal kapcsolatban merül föl az abúzus gyanúja, akkor a munkatársat az ügyvezető igazgató illetve a kuratórium elnöke a belső vizsgálat lezárultáig azonnali hatállyal fölmenti a munkavégzés alól.

xxx

A gyermekvédelmi munkacsoport

- a gyermekvédelmi munkacsoport indokolt esetben online is összehívható,
- döntési helyzet: mennyire súlyos a veszélyeztetés? Ha a gyermek mindenképp felett álló érdeke azt kívánja, akkor
 - súlyos veszélyeztetés gyanúja esetén 72 órán belül,
 - veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja a gyermekvédelmi rendszer felé (a rendelkezésre álló információk függvényében az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnak/gyámhatóságnak/rendőrségnek/egyéb gyermekvédelmi intézménynek)
- annak érdekében, hogy a lehető legjobb döntés szülessen, a munkacsoport meghívhatja az ülésére a Gyermekvédelmi tanácsadó testület tagjait
- amíg a folyamat le nem zárul, a mentor folyamatosan dolgozik a fiatallal, és folyamatosan tájékoztatja arról, hogy milyen, őt érintő lépések születtek illetve következnek
- a munkacsoport feladata, hogy meghatározza a további teendőket (pl. szülők bevonása, iskola értesítése, stb.) és hogy milyen lépéseket kell az abúzust elszennvedő fiatal további támogatására érdekében tenni (pl. mentori vagy csoportos feldolgozás, nyilvános bocsánatkérés, külső támogató szakember bevonása)
- gyermekvédelmi munkacsoport vezetője a vizsgálat során a [bejelentőlap](#) folyamatosan jegyzőkönyvezi az alábbiakat: használni kellett-e a titok-protokollt, bevont-e a munkacsoport támogató szakembert, milyen lépéseket tett a gyermekvédelmi munkacsoport, milyen eredménnyel

zárult a vizsgálat, lett-e munkajogi vagy egyéb konzekvenciája, megfelelő volt-e a sérelmet elszenvedett fiatal tájékoztatása, és milyen segítséget kapott a feldolgozáshoz. A dokumentumot az Alapítvány dokumentumok tárolására szolgáló eszközén (NAS), külön könyvtárban tároljuk.

xxx

Kiemelten fontos a névtelen módon történő jelzés lehetőségének a biztosítása. A bántalmazások jelentős része rejtve marad, ennek számtalan pszichés és gyakorlati oka lehet, pl. hogy félünk a jelzéstétel következményeitől.

- az Alapítvány által szervezett olyan eseményeken, ahol az IRÁNY AZ EGYETEM! program diákjai részt vesznek, BAJ VAN! feliratú dobozt helyezünk ki. A doboz tartalmát a programot követően az esemény gyerekvédelmi felelőse ellenőrzi. A doboz az Alapítvány mindenkori irodájában is elérhető, és a gyerekvédelmi munkacsoport vezetője minden, a diákok részvételével zajló programot követően ellenőrzi.
- BAJ VAN! ONLINE: online felületet működtetünk a gyerekek biztonságát veszélyeztető helyzetek könnyebb bejelentése érdekében, amelyet minden diákunkhoz eljuttatunk a tanév elején.

xxx

Titok-protokoll

A Romaversitas munkatársai közül a Titok-protokollt kizárólag az oktatási programban szakmai munkát végző kollégák alkalmazhatják. A beszámolót először halló munkatárs a következőképpen kell hogy eljárjon:

- Figyelmesen végighallgatja a gyereket, és elfogadja, amit hall, anélkül, hogy túl nagy nyomást helyezne a gyerekre annak érdekében, hogy minél több részletet megtudjon tőle.
- Biztosítja őt arról, hogy jól döntött, amikor megosztotta vele az információt.
- Tájékoztatja arról, hogy ez az információ nem maradhat teljes titokban, meg kell osztani az illetékes személyekkel is.
- A bizalmi felnőtt addig nem osztja meg mással a rábízott titkot, és az érintettől se kérje annak megosztását, amíg a gyerek saját maga oda nem ért a lelki folyamataiban, hogy erre felhatalmazást tud adni.
- A bizalmi felnőtt ezen a folyamaton kíséri végig az érintett gyereket - beszélgetve, együtt dolgozva vele, hogy megérthesse, miért fontos az, hogy a történekről másnak is beszéljen, hogy azokat más is megtudja.
- Fontos, hogy a gyereknek legyen ideje felkészülni és elfogadni azt, hogy a történekek milyen következményei lehetnek (pl. eljárás fog indulni), legyen módja kellő információhoz jutni, legyen elég ideje megérteni, hogy pontosan milyen eljárások elé néz.

- Ha a gyerek feloldotta a titkot, akkor a bizalmi felnőtt folyamatosan tájékoztatja a folyamat lépéseiről.
- A munkatárs [bejelentőlap](#) dokumentálja a beszámolót és – a fentieknek megfelelően – haladéktalanul jelzést tesz a gyerekvédelmi munkacsoport vezetőjének. Az eredeti jelzést tevő személynek minden esetben visszajelzést kell kapnia az ügy állásáról, az érintett gyerek hogylétéről, és szükség esetén szupervíziós lehetőséget kell számára biztosítani.

Jogszabályok

Jelen Irányelv összhangban van a hatályos hazai és nemzetközi jogszabályokkal és protokollokkal, különös tekintettel az alábbiakra:

- Az ENSZ Gyermekjogi egyezménye (kihirdetve: 1991. évi LXIV törvény)
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.)
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.)
- A gyerekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (EMMI 2018)
- A gyerekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan
- A gyerekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól szóló EMMI protokoll
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény